

dwars

studentenblad Universiteit Antwerpen

nummer 84 | jaargang 13

december 2013 | gratis

www.dwars.be

Annemie Turtelboom
inburgeren in Antwerpen
boekenbeurs 2013

inhoud

dwars 84

Annemie Turtelboom

Plichtbewust, doelgericht en gefocust handelt Vrouwe Justitia. *dwars* wikt en weegt het justitie-apparaat.

dossier: integratie

Deel III over de geïntegreerde richtingen van Universiteit Antwerpen. Rector Verschoren spreekt.

350 jaar kunst in 't Stad

Fred Bervoets over de Academie voor Schone Kunsten in galerij 'de Zwarte Panter'.

boekenbeurs

Eens per jaar rept de boekminnende Belg zich naar Antwerpen. Waarom? Pennenridders spreken, *dwars* concludeert.

cultuur

- 10 **350 jaar kunst in Antwerpen**
Fred Bervoets en de Academie
- 11 **utopia in absentia**
Elvis Peeters
- 14 ***dwars* neemt een loopje met...**
Slongs Dievanongs

onderwijs

- 09 **microscop op wetenschap**
het Higgsdeeltje
- 26 **dossier: integratie**
rector Verschoren vervolgt
- 29 **voorbeeldig student**
judoka Roxane Taeymans

Antwerpen

- 18 **de dag van**
Sinterklaas
- 24 **Antwerpen Centraal**
kerkschip Sint Jozef
- 32 **boekenbeurs**
over de liefde voor het boek
- 36 **Antwerpen inspireert**
Espectro

maatschappij

- 03 **editoriaal**
- 04 **Annemie Turtelboom**
de zeven hoofdzonden van Justitie
- 16 **moeder, waarom dopen wij?**
sociale druk of individualisme?
- 20 **inburgeren in Antwerpen**
geen peulenschil
- 33 **contraire**
satire

een storm ergens, ver weg

editoriaal

Vooreerst: moge schaamte en scheurbuik ons allen in het midden van de nacht bekruipen. De Filipijnse tragedie kan de gulle Belg geen hol schelen. Misschien niet verwonderlijk. Hebben we al niet genoeg aan het goede doel gegeven, hoor ik u denken? Het zijn altijd Aziaten of Afrikanen die humanitaire hulp nodig hebben. Wie moet weer dokken? Hebben we niet genoeg aan de GAS-boetes?

Het onheilspellend rad van fortuin op 's werelds meest gevaarlijke oorden. De toorn Gods passeert er elk jaar wel de revue. Van een vernietigende zondvloed en apocalyptische vulkaanuitbarstingen tot een nucleaire meltdown; er valt altijd wat te beleven. Misschien moeten de reclamecampagnes van reismaatschappijen zich daar op concentreren: "Zuidoost-Azië. Zoveel meer dan vogelpest en napalm. Boek nu en krijg het H5N1-virus er gratis bij."

Neen, wij doneren liever een boeket bloemen aan Bart De Wever omdat hij een diepe infectie aan zijn luchtwegen heeft. Gelukkig staat in deze tijden van misère de verjaar-

dag van Jezus voor de deur. De barmhartige Samaritaan die – naar mijn weten – nooit een geldsom heeft gedoneerd. Akkoord, het opwekken van de doden en het verzorgen van de melaatsen zijn zeer aimabele en filantropische doeleinden. Over een plas water lopen en water in wijn veranderen daarentegen, neigt eerder naar dikdoenerij.

Kan iemand het ons echt kwalijk nemen? We hebben reeds geld gegeven aan malaria-patiënten, aids-slachtoffers en racekakkers, *for goodness sake*. Onze generositeit kende geen grenzen. We voelden ons helden op aarde. We reikten onze hand uit naar mensen die last hadden van spetterpoep en keken vervolgens naar een dakconcert van alle kandidaten van The Voice van Vlaanderen en Milow.

Desalniettemin stuurden we wel een hulpteam naar het getroffen eiland Leyte. Bravo daarvoor! Ondertussen haalde Nederland op een kwartier tijd acht miljoen euro binnen, verdubbelde dat bedrag nog eens losjes en zette trots het Koningslied in. Wij vonden een team van veertig mensen meer dan in orde. In barbershop zongen we *'what have you Asians done for us lately?'*

Thibault Winants,
Hoofdredacteur

colofon

dwars is het studentenblad van Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op UA-campusen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stadscampus. Dit nummer werd afgesloten op 24/11/2013. Oplage: 2.500 exemplaren. V.U.: Thibault Winants, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen.

Hoofdredacteur Thibault Winants **Adjunct-hoofdredacteur** Judith Buysse

Redactie Anouk Buelens-Terryn, Benjamin Theys, Carolina Rowicki, Julie Colpaert, Ken Van Oproy, Maurits Chabot, Nelke Verhoeven, Sander Carollo, Sanne Pervé, Sodaba Azad, Stefanie Geukens, Stephanie Ketels, Thea Hoekstra, Yannick De Meulder

Eindredactie Basia Dajnowicz (verantwoordelijke), Carmen Wijnands, Carolina Rowicki, Julie Colpaert, Ken Van Oproy, Stephanie Ketels, Thea Hoekstra, Yannick De Meulder

Fotografie Anouk Buelens-Terryn (verantwoordelijke), Bart Goris, Hannes Boogaerts, Mark Jenniskens, Martijn Fraanje, Maurits Chabot, Sodaba Azad, Thea Hoekstra

Vormgeving Dorian Baetens, Hakan Çakaloz, Hylke Gustaaf, Maarten Decaluwe (verantwoordelijke), Martijn Fraanje

ICT Bart Braem, Maarten Decaluwe **Illustratie** Basia Dajnowicz, Senne Claës

PR Laura Caluwe **Drukkerij** Favorit

Met dank aan Capitant, Elvis Peeters, Stefan Vanfleteren

E-mail contact@dwars.be **Adverteren** adverteren@dwars.be **Website** www.dwars.be

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad Universiteit Antwerpen, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

VROUWE JUSTITIA

Annemie Turtelboom wikt en beschikt

Tekst: Julie Colpaert ■ Beeld: Martijn Fraanje

De Romeinen kenden haar al, die vranke godin van het recht. Steeds gewapend met weegschaal en zwaard oordeelt zij onbevangen doch rechtvaardig over onrecht. Vrouwe Justitia is haar naam. Hoe vaak werd haar naam in onze rechtsstaat misbruikt? En hoe rechtzeker is haar oordeel nog? Studenten behoren de hoop en de toekomst van de nieuwe rechtsstaat te zijn. Jong, hoogdravend en groen achter de oren, dragen wij idealen zoals een rechtvaardige en rechtzekere staat hoog in het vaandel. Toch berichten de media steeds vaker dat de weegschaal van Vrouwe Justitia is doorgeslagen. Dit doet ons geloof en vertrouwen in Justitie wankelen. Hoe deugdzaam is de godin van het recht nog? *dwars* nam de proef op de som en onderwierp Annemie Turtelboom, minister van Justitie aan de zeven hoofdzonden van het rechtswezen. De hoofdzonden werden ingevuld aan de hand van actuele thema's die vandaag bij de gewone burger een zweem van zondigheid oproepen. Tijd om die 'andere' Vrouwe Justitia, minister Turtelboom, op de rooster te leggen.

DE ZEVEN HOOFDZONDEN

hoogmoed/ijsdelheid

Bij het parket klaagt men wel eens over het feit dat men niet de financiële middelen heeft om fraudemisdrijven aan te pakken. Meestal eindigt een zaak met een minnelijke schikking, wat bij veel burgers tot een onrechtvaardigheidsgevoel leidt. Er is nog steeds geen algemeen vervolgingsbeleid. Lijdt justitie aan hoogmoed? Weigert zij samen te werken met de politieke beleidsorganen uit angst om macht te verliezen?

Annemie Turtelboom Veel fraudezaken worden wel degelijk goed opgevolgd. De minnelijke schikking is een goed instrument voor zaken waar we anders nul euro voor zouden ontvangen, zoals de KB-Lux-zaak. Dit zijn zaken waarbij de wetgeving tussen verschillende landen roet in het eten gooit, zodat we op het einde vaak met lege handen thuiskomen. Wel, dan kies ik voor de minst slechte oplossing. De minnelijke schikking komt er ook niet zomaar. Eerst moet men een schikking met de fiscus treffen. Daarna moeten alle partijen, dus ook het slachtoffer, akkoord gaan. Als tenslotte alle boetes betaald worden, dan pas kan er sprake zijn van een minnelijke schikking. Ik denk ook niet dat er sprake is van te weinig middelen. Voor de grote fraudedossiers werden net zeven extra substituten aangeworven. Ik wil ook nog aanstippen dat we van de belastingen vaak dossiers doorgestuurd krijgen die niet sterk genoeg in elkaar zitten. Op die manier is het voor het gerecht moeilijk om die dossiers goed op te volgen.

 Het vertrouwen in Justitie zal over vijf jaar veel hoger zijn dan vandaag

Toch leeft er bij de burger nog steeds een gevoel van onvrede. Vloeit deze niet voort uit een gebrek aan transparantie en de weigering van justitie om helder te communiceren?

Turtelboom Ik ben altijd zeer blij als ik een magistraat op de radio hoor, ook al heeft die

misschien niet altijd gelijk (*lacht*). Het betekent toch dat er een beetje 'recht' de wereld insluip, wat de transparantie alleen maar ten goede kan komen. Ook reeksen zoals 'De Rechtbank' en 'De Ridder' vind ik goede initiatieven. Maar, het is een feit dat er geen enkel departement is waar het verschil tussen perceptie en realiteit zo groot is als bij Justitie. Heel veel mensen denken dat justitie erg traag werkt. Dit gaat voor sommige zaken op, maar in veel gevallen klopt het helemaal niet. Ik wijt de kloof tussen perceptie en realiteit dan ook niet aan een gebrek aan communicatie, noch aan de hoogmoed van justitie. Al zal een enkeling zeker wel eens hoogmoedig reageren (*lacht*).

hebzucht/gierigheid

Is de overheid te gierig bij de voorziening van middelen voor Justitie?

Turtelboom Op sommige plaatsen in Justitie zijn er veel middelen, op andere ontbreken er juist veel. Daarom moeten we deze middelen via beleidsplannen en beheerscontracten gaan herverdelen. Het staat vast dat justitie op bepaalde vlakken zeker nog kan besparen, maar fundamenteel op het budget besparen gaat echt niet. Een concreet voorbeeld kan ik hier niet van geven, dat is gewoon historisch gegroeid. Dossiers groeien ook, zelfs gerechtelijke arrondissementen doen dat. Wist je bijvoorbeeld dat het gerechtelijk arrondissement van Dendermonde groter is dan dat van Gent? Heel veel mensen denken automatisch dat Gent de meeste dossiers heeft, onder andere door zijn havengebied, maar dat is helemaal niet zo. Die herverdeling van middelen zal er in ieder geval komen. Dat is ondertussen al geschreven in de wettekst.

Zou een defederalisering van Justitie niet meer soelaas brengen, in plaats van enkel een schaalvergroting van het Justitieel apparaat?

Turtelboom Ik heb nooit grote verschillen op het vlak van justitie ervaren. In de verschillende taalgebieden blijft een echtscheiding gewoon een echtscheiding en blijft een faillissement een faillissement. De schaalvergroting van 27 naar 12 gerechtelijke arrondissementen brengt wel degelijk een oplossing. Het geeft hen namelijk veel meer autonomie. Hierdoor kunnen ze zelf veel beter hun budget en organisatie regelen. Nu moest bijvoorbeeld een toner voor de printer in Brugge besteld worden in Brussel. Als je dat op niveau van 27 arrondissementen moet doen, dan ben je wel even zoet. ☑

Bent u niet bang dat er zo eventueel territoriale geschillen gaan ontstaan, zoals destijds bij de zaak van 'De Bende van Nijvel', die territoriaal werd onttrokken aan het gezag van de rechtbank te Dendermonde, waarna het in Charleroi spaak liep?

Turtelboom Neen, dat denk ik niet. Het dossier van 'De Bende van Nijvel' is een open wond voor de samenleving en vormt voor iedereen een trauma. Ook voor de onderzoeksrechter. Maar die zaak ontstond bijna 25 jaar geleden. We hadden toen nog niet de mogelijkheden die we vandaag hebben, zoals DNA-onderzoek, telefoontap, internettap, enzovoort. Doordat men destijds die middelen nog niet had, is er helaas zeer weinig bewijsmateriaal gevonden. Vandaag zou zo'n zaak wel eens een heel andere uitkomst gekregen kunnen hebben.

Door de GAS-wetgeving werd aan de gemeenten de mogelijkheid geboden om overtredingen van hun politiereglement met een administratieve sanctie te bestraffen. Zo liep Hilde Van Mieghem onlangs in Antwerpen twee GAS-boetes op één dag tijd op (De Morgen 4/10 nvdr.). Dit niet alleen omdat ze haar hond niet aan de leiband hield, maar ook omdat het dier naar een auto blafte. Werkt dit de hebzucht van de gemeenten niet in de hand?

Turtelboom Geen enkele gemeente maakt winst op die GAS-boetes. Deze worden steevast geïnd. Een gemeente kan die dus nooit gebruiken om zijn eigen begroting te spijzen. Voor gemeenten is het wel een instrument om te kunnen optreden tegen vormen van overlast. Die komen in een stad vaker voor dan in een dorp, net omdat men met veel meer mensen op een kleinere oppervlakte woont. Zo heeft iedereen die in de stad woont wel al eens een pakje in zijn brievenbus gevonden dat toch niet zo geweldig was, of ontdekt dat er iemand tegen de gevel heeft geplast. Ik ben voorstander van de GAS-boete. Het is een manier om bepaalde vormen van gedrag die je niet kan tolereren of maatschappelijk storend zijn te bestraffen zonder dat men naar de rechtbank moet.

 Wie plat op zijn buik ligt, kan niet vallen maar ziet ook niets

onkuisheid/lust

Onlangs heeft de Nederlandse kinderpornoorganisatie 'Terre des Hommes' honderden daders van pedofilie ontmaskerd aan de hand van virtuele sex-chats. Deze opsporingsmethode is verboden in België omdat uitlokking hier in principe niet is toegestaan. Toch dienen deze daders hiervoor te worden veroordeeld. Zorg dit niet voor onduidelijkheid en ongelijkheid?

Turtelboom Kinderporno is een van de ergste dingen die er bestaan. Hoe hoger het niveau van samenwerking, hoe beter. Dat is ook een van de redenen waarom ik een groot voorstander ben van een procureur op Europees niveau. Bij ons in België is er bijvoorbeeld al een federale procureur voor dossiers die de gerechtelijke arrondissementen overstijgen. Zeker wanneer internet in het spel is en een zaak vertakkingen over de grenzen heen kent, is deze zaak bij uitstek geschikt voor Europol. Ik vind dat kinderporno of kinderen lokken via internet zelfs op internationaal niveau aangepakt zou mogen worden. Het veiligheidsbeleid mag nog veel verder uitgewerkt worden, al zijn er reeds Europese richtlijnen over. We moeten onze kinderen altijd beschermen.

Welk standpunt neemt u in over uitlokking als proactieve opsporingsmethode?

Turtelboom We kennen vandaag al een vorm van uitlokking in ons rechtssysteem. Zo gebruiken we *lokauto's* waarbij men een gps of gsm op een zichtbare plaats legt. Toch zeg ik tegen andere vormen van uitlokking niet per definitie nee. Zeker op het vlak van kinderporno kunnen de maatregelen niet hard genoeg zijn. De methode is echter nog nieuw en groen. Wellicht moeten we de dossiers dus nog even beter bestuderen.

nijd/jaloezie/afgunst

Steeds meer rechtenstudenten willen advocaat worden. Daarnaast wordt het steeds moeilijker om als advocaat zelfstandig aan de slag te gaan. De toetreding van befaamde internationale advocatenkantoren tot onze Belgische arbeidsmarkt zorgt voor extra competitie. De rechtenstudent die hiervoor een toegangsticket wil, heeft niet alleen hoge cijfers, maar is vlot tweetalig en heeft een aantal stages op zijn conto staan. Dit verhoogt

de druk en onderlinge concurrentie al in de aula's. Verdwijnt advocaat stilaan als vrij beroep?

Turtelboom Ik denk niet dat het vrije beroep ooit zal verdwijnen. Het valt wel op dat er steeds minder personen alleen werken. Steeds meer kantoren worden in samenwerkingsverband opgericht. Dat zie je trouwens ook in de andere vrije beroepen zoals tandarts, dokter en architect. De grote internationale kantoren vullen in België een niche in de markt voor grote internationale complexe zaken en bestuursdossiers. Toch zullen er altijd mensen bestaan die gewoon nood hebben aan een advocaat die ze kennen en vertrouwen. België is wel een land waar er procentueel erg veel advocaten actief zijn en dat zal die onderlinge concurrentie uiteraard verhogen. Maar concurrentie, dat is toch van alle tijden? Toen ik studeerde was er ook al concurrentie tussen diegenen die assistent wilden worden of wilden doctoreren. Ik geloof ook zeker dat er afgunst bestaat. Ik ervaar dat echter als een normaliteit van de vrije markt. Dat kan je niet vermijden. Concurrentie is ook later, in een professioneel bestaan, vaak inherent aanwezig. Dat hoeft ook niet negatief te zijn. Zo kan concurrentie bijvoorbeeld de besluitvorming naar een hoger niveau tillen. Mijn leven is concurrentieel vanaf ik mijn ogen open doe, tot ik ze sluit (*lacht*). Eén raad geef ik de studenten nog mee: doe het beroep dat je graag wilt doen, ongeacht de economische situatie. Anders krijg je daar later spijt van. Als je jong bent, dan heb je nog een marge om de bal af en toe eens flink mis te slaan, maar veel te weinig jongeren gebruiken die marge. Wie plat op zijn buik ligt, kan niet vallen maar ziet ook niets. Gewoon proberen dus.

gulzigheid/overdadigheid

Door de schaalvergroting van de gerechtelijke arrondissementen zullen er in de toekomst minder rechtbanken zijn. Daarnaast start op 1 januari 2014 de invoering van btw op de facturen van advocaten. Hierdoor wordt het duurder om als burger beroep te doen op een advocaat. Wordt de drempel naar het gerecht, in het licht van bovenstaande hervormingen, niet te groot voor de gewone burger?

Turtelboom Het is moeilijk om een evenwicht te vinden. Enerzijds is er een grote drempel naar justitie, anderzijds worden mensen niet altijd gelukkiger van een rechtszaak. Ik wil daarom veel meer de bemiddeling promoten. Bemiddeling leidt vaak tot duurzamere beslissingen waarbij de tevredenheid tussen partijen veel groter is dan bij een klassieke rechtbank. Verder geef ik toe dat deze btw-heffing de toegang tot een advocaat inderdaad duurder maakt. We waren echter het enige land dat deze Europese richtlijn nog niet had toegepast. Notarissen, gerechtsdeurwaarders en dergelijke kenden allen reeds de btw-heffing. Het was een kwestie van tijd om deze voor advocaten in te voeren. In de pure privé-dossiers zal er zeker een prijsverhoging zijn, maar de advocaat kan ook zijn tarief verlagen hé (*lacht*). ☞

woede en wraak

Er is tegenwoordig veel sprake van agressie tegen politieagenten. Zo haalde politievakbond VSOA onlangs scherp naar u uit omwille van het gebrek aan bescherming van politiemensen (cfr. *rellen wijk Meulenberg, nvdr.*). Daalt het respect voor de uitvoerende macht van Justitie in België? Zet deze tendens zich volgens u voort naar Justitie zelf?

Turtelboom Respect moet zélf door Justitie en politie verdiend worden, maar cijfers vertellen ook niet alles. Er is inderdaad een tendens die de negatieve houding ten opzichte van onze politieagenten verergert. Dat is onaanvaardbaar, aangezien de politie een van de hoekstenen van onze maatschappij is. Er moet een nultolerantie worden gehandhaafd bij het gebrek aan respectvol optreden naar de politie toe. Een verzwaring van de straffen voor geweld jegens politie en bijvoorbeeld buschauffeurs vormt daarbij een eerste stap. De politievakbond vindt dat de dader van geweld tegen de politie automatisch veroordeeld moet worden. Dat kan natuurlijk niet. Er moet altijd eerst een onderzoek gevoerd worden, de waarheid ligt immers vaak ergens in het midden. De onafhankelijkheid van Justitie en de invoering van snelrechtbanken zullen in de toekomst meer mogelijkheden ter bescherming bieden. Ook daarom denk ik dat een hervorming zal zorgen voor een keerpunt in het departement Justitie.

U bent er rotsvast van overtuigd dat de hervorming het wondermiddel is, dat een hervorming het vertrouwen in Justitie gaat herstellen. Waarom?

Turtelboom Na de affaire Dutroux stond het vertrouwen in politieagenten op een erg laag pitje. De hervormingen die toen zijn doorgevoerd, hebben het vertrouwen in een paar jaar tijd enorm doen stijgen, van 79 naar 86 procent. Vertrouwen in justitie is echter gedaald van 67 naar 61 procent. Dit betekent dat vier op de tien mensen het justitieel apparaat niet vertrouwt. Dat is rampzalig! We moeten kijken wat er mank loopt bij de organisatie en op basis daarvan beheerscontracten uitwerken. Ik ben er van overtuigd dat het vertrouwen in Justitie over vijf jaar veel hoger zal zijn dan vandaag.

 Ik ben altijd blij als ik een magistraat op de radio hoor, ook al heeft die misschien niet steeds gelijk

luiheid

In België lopen heel wat uitspraken van rechtbanken grote vertraging op. Denk maar aan faillissementen waarvan de sluiting soms meer dan vier jaar op zich laat wachten. Op lange termijn wordt er gewerkt aan de digitalisering van dossiers, enkele proceshandelingen, het oprichten van een eenheidsrechtbank enzovoort. Zijn er ook maatregelen voorzien om het procedurerecht alvast op korte termijn te verbeteren voor de bestaande dossiers?

Turtelboom Eind december nemen we een nieuwe Europese richtlijn aan. België moet deze binnen drie jaar in Belgische wetgeving omzetten. De richtlijn handelt over het strafprocesrecht. We gaan ons strafprocesrecht en strafrecht helemaal moeten herschrijven. Ook al gaat dat een titaanenwerk zijn. De nood is hoog om een tabula rasa door te voeren. Er is reeds een samenwerkingsverband opgestart met de dienst strafrechtelijk beleid om na te gaan hoe we ons strafrecht en strafprocesrecht kunnen verbeteren. Hoe kunnen er bijvoorbeeld minder procedurefouten plaatsvinden? Dit dossier gaat belangrijke maatschappelijke debatten te weeg brengen. Er is een druk om meer richting het Angelsaksische systeem op te schuiven, waar de onderzoeksrechter niet bestaat. Zo ver gaat de Europese richtlijn niet, maar ze gaat wel een bijzonder interessant debat over de organisatie van het strafprocesrecht doen ontstaan. Op welke manier gaan wij bijvoorbeeld de rol van de onderzoeksrechter invullen en welke plaats gaan we die geven? Dit alles moet voor december 2016 plaatsvinden, dus men kan wel stellen dat er ook op korte termijn een frisse wind door 'procedureland' zal waaien.

ONS VERDICT

Vrouw Justitia is blind, omdat ze oordeelt zonder aanzien des persoons, niet omdat ze in het duister tast. Hoewel het vertrouwen in justitie een flinke deuk heeft gekregen, lijkt het erop dat men er alles aan doet om dit te herstellen. Maar een godin van het recht, dat is Turtelboom zeker (nog) niet. Daarvoor blijft het voorzichtig afwachten of de komende vijf jaar de beleidsplannen en haar doelstellingen werkelijk gehaald zullen worden. Toch hebben we bewondering voor haar optimisme, zolang deze evenwel in evenwicht blijft met haar daadkracht. Wij hebben het alvast voor u in een weegschaaltje gelegd. ■

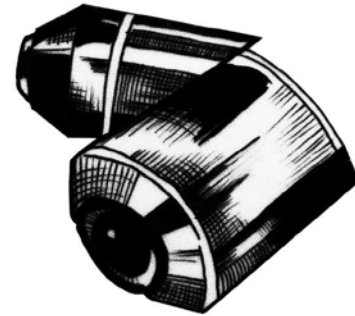

microscop op wetenschap

Het Higgsdeeltje: vijftig jaar onderzoek niet voor niets

Tekst: Anouk Buelens-Terryn ■ Beeld: Basia Dajnowicz

Het Higgsdeeltje bevestigde onlangs het standaardmodel* van de deeltjesfysica en dat leverde de Nobelprijs voor de Natuurkunde 2013 op. Toch is dit niet het sluitstuk van het standaardmodel. Wat er nu beschreven is, is immers nog maar 4 procent van alle materie en energie in het universum. Er is dus nog werk aan de winkel. Pierre van Mechelen, woordvoerder van de onderzoeksgroep Elementaire-deeltjesfysica van Universiteit Antwerpen, geeft ons een helder beeld van dit moeilijke thema.

Laten we het verhaal beginnen bij het meest elementaire begrip 'licht' om zo het belang van het Higgsdeeltje te schetsen. De natuurkundigen Yang en Mills beschreven dat licht gedefinieerd kan worden aan de hand van symmetrie** eigenschappen van een elektron. Hun theorie bleek perfect te werken, zolang de deeltjes geen massa hebben. Verwarring alom, want het was geweten dat alle deeltjes massa hadden. Was het standaardmodel steunend op de Yang-Mills-theorie fout? Moest dit het geval zijn, dan zat de fysica met de handen in het haar. Alles waar ze op steunde, bleek even niet meer juist.

En toen kwamen Brout, Englert en Higgs in 1964 het symmetrieprincipe redden met de voorstelling van de Higgstheorie. Dit mechanisme beschrijft dat deeltjes wél massa kunnen hebben, zolang er een bijproduct – namelijk een nieuw deeltje – is in de reactie.

Het bijproduct werd 'het Higgsdeeltje' gedoopt. Het Higgsdeeltje zou dus de oorzaak zijn van alle massa om ons heen. Vijftig jaar later is hun theorie eindelijk experimenteel bevestigd in Genève (CERN). Gejuich in de hele wetenschappelijke wereld: ze weten nu eindelijk dat ze in de juiste richting aan het zoeken waren.

We zijn er nu zeker van dat het Higgsdeeltje echt bestaat. Toch is er nog veel onderzoek nodig om dit deeltje te beschrijven. Een vijftienkoppige groep van Universiteit Antwerpen werkt hieraan mee. Ze analyseren data en dragen zo rechtstreeks bij aan het beschrijven van de vervalkanalen*** van dit inmiddels beroemde deeltje. Nu houden ze zich vooral bezig met verder onderzoek naar de kwantumeigenschappen, zoals de spin en pariteit. Zo kan het deeltje adequaat beschreven worden. Wanneer dat allemaal is afgerond, kan er verder gezocht worden naar de volgende 96 procent van alle materie. Deeltje per deeltje komen we er wel. We zijn alvast op de goede weg. ■

* Alle deeltjes die we kennen en de manier waarop deze op elkaar inwerken, staan vervat in het standaardmodel.

** Een voorbeeld van symmetrie is dat de wetten van de fysica niet veranderen ten opzichte van de verschuivingen van de tijd, wat uiteindelijk leidt tot behoud van energie. Dit is belangrijk, want we kunnen ook het bestaan van krachten en deeltjes afleiden uitgaande van symmetrie-eisen.

*** Vervalkanalen zijn de verschillende manieren waarop een deeltje kan vervallen, zo kan een Higgsdeeltje vervallen in twee w-bosonen, maar ook in twee andere Higgsdeeltjes.

350 jaar kunst in Antwerpen

over een zwarte panter en de Academie

Tekst: Maurits Chabot & Yannick De Meulder ■ Beeld: Dorian Baetens

De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen werd gesticht in 1663 en viert dit jaar haar 350-jarig bestaan. Ter opluistering van deze mijlpaal zijn er verschillende tentoonstellingen georganiseerd. Er is onder andere een fraaie overzichtstentoonstelling in het MAS. Naast beroemde oude meesters, exposeren er ook de tenoren van de hedendaagse Antwerpse kunst. *dwars* interviewde Katharina Van Cauteren, een van de drie curatoren van de tentoonstelling in het MAS en de invloedrijke hedendaagse Antwerpse kunstenaar, schilder en graficus Fred Bervoets, over hun ervaring met de Academie.

Wat is de opbouw van de tentoonstelling en hoe is deze juist tot stand gekomen?

Katharina Van Cauteren De expositie is het resultaat van de samenwerking tussen drie curatoren. Het gaat om Paul Huvonne, directeur van het KMSKA, modeontwerper Walter Van Beirendonck en ikzelf. Walter is onder andere het brein achter de unieke scenografie die je in het MAS kunt zien. De tentoonstelling is niet zomaar een droge opsomming van feiten uit de geschiedenis van de Academie. In plaats daarvan worden enkele grote vragen gesteld: is kunst vooral handwerk, of toch eerder iets wat je doet met je hersenen? Moet kunst mooi zijn? Is er zoiets als 'Antwerpse kunst'? Kwesties die kunstenaars doorheen de eeuwen altijd hebben beziggehouden.

Kent u een interessante anekdote uit het 350-jarig bestaan van de Academie?

Van Cauteren De meest mythische leerling van de Antwerpse Academie is ongetwijfeld Vincent Van Gogh, ook al volgde hij er maar enkele weken les. Het verhaal wil dat hij door zijn leerkrachten werd gebuisd of zelfs van school gestuurd, maar de werkelijkheid is iets prozaïscher. Om te beginnen schreef Van Gogh zich vooral in aan de Academie omdat tekenles volgen goedkoper was dan zelf modellen inhuren. Maar naar de negentiende-eeuwse normen kon Van Gogh eigenlijk helemaal niet zo goed tekenen. Hij werd dus verwezen naar een lagere klas. Voor het zo ver kwam, kreeg Vincent de kans om naar Parijs, hét kunstencentrum van de latere negentiende eeuw, te vertrekken. Geen wonder dus dat hij onmiddellijk de benen nam.

Wat voor indruk heeft Fred Bervoets nagelaten op de Academie?

Van Cauteren Fred is een icoon, die een bijzonder fundamentele invloed heeft gehad op heel wat van zijn leerlingen. Zijn studenten kunnen je verhalen vertellen over de legendarische onderonsjes die ze met Fred hadden in de les of op café. Daar kon hij pas écht doordringen tot de ziel van zijn pupillen. Het mooiste verhaal dat ik in die zin ken, komt van Tom Liekens. Hij beschreef me hoe hij op een avond samen zat met Fred, toen er een dame naar hen toe kwam. Zij zei tegen hem: "Ik heb uw nieuwste werk gezien en

het trekt echt op niks!” Waarop Fred doodgewoon antwoordde: “Het trekt misschien op niks, maar het trekt ook op niks anders!” Met dat soort uitspraken liet hij zijn leerlingen natuurlijk begrijpen waar het voor hem daadwerkelijk om gaat: het vinden van een eigen weg. Maar zo’n uitspraak toont ook aan hoe groot het contrast is met de opvattingen van de zeventiende, achttiende en negentiende eeuw. Toen ging men ervan uit dat er één universeel schoonheidsideaal was en je precies dát ideaal moest leren beheersen in de Academie. Sindsdien is er veel veranderd.

de zwarte panter

De impuls in de Antwerpse kunst is sinds 1663 dus nog niet gestopt. Zeker niet als het aan kunstenaars als Fred Bervoets ligt. Dat ook zijn werk in het MAS hangt, is dus niet verbaasd. We vroegen de 72-jarige kunstenaar in Galerij de Zwarte Panter naar zijn tijd op de academie.

We bellen aan bij de Zwarte Panter, een prachtig pand dat vroeger een hospitaal was. De galeriehouder, gestoken in een trui met pantermotief, doet open en stelt zich voor als Adriaan Raemdonck. Hij brengt ons naar een ruimte waar schilder Fred Bervoets kiest welk werk hij er nog zal ophangen. Bervoets gaat ons voor naar de vroegere kapel van het hospitaal waar eveneens monumentaal werk van hem hangt. In de sacristie van de kapel is een bar gevestigd. “Wacht, wacht, voor we gaan spreken moet ik eerst nodig iets drinken,” maant de schilder. Hij duikt achter de bar, haalt een grote fles Bols tevoorschijn, giet zijn glas meer dan halfvol en schenkt er een klein scheutje cola bij. “Ik drink altijd Bols, je moet je lichaam wel onderhouden natuurlijk. Jullie ook een *druppelke?*” Met de Bols in de hand en zwaaiend met een sigaret steekt Bervoets van wal. Hij vertelt dat Antwerpen een grote invloed heeft gehad op zijn leven en werk. “Al van jongs af aan wilde ik naar de stad, want in de stad leven de kunstenaars. Antwerpen was voor mij één grote academie, ik móést erheen want ik wilde schilderen. Ik woonde in Burcht en leerde mezelf schilderen in de kerktoeren van het dorp met uitzicht op Antwerpen. De stad was een ‘kunstmekka’: kunstenaars van over de hele wereld kwamen hier naartoe. We zochten elkaar op en zaten samen veel op café. Je mocht immers niets missen en in artiestencafé’s ontmoette je belangrijke mensen. Vroeger had ik mijn atelier op de hoek in de oude stal van de Natiepaarden, maar artiesten moeten veel verhuizen, anders ben je gezien en komen de toeristen,” vertelt Bervoets. Nu schildert hij thuis, in een herenhuis

dat hij heeft gekocht in de Dambruggestraat. Enkel zijn drukatelier is nog in de Zwarte Panter gevestigd.

Bervoets is in 1957 begonnen aan de Academie. De opleiding duurde toen zes jaar en aansluitend volgden vijf jaar Hoger Instituut. Bervoets zelf legde de opleiding in slechts drie jaar af. “Ik was de man, van jongs af aan scheidde ik me af. Ik heb altijd al geschilderd en vanaf mijn vijftiende ben ik in de open lucht gaan schilderen. Ik heb er hard voor gewerkt en daarom hebben mijn ouders me naar de Academie gestuurd. Daar heb ik veel geluk mee gehad, want mijn vader was dokwerker. Ik wilde alle dagen schilderen.”

De schilder neemt een slok van zijn glas cola-Bols, steekt een nieuwe sigaret op en vertelt over de verschillen tussen de Academie zoals hij haar kende en zoals ze nu is. “Toen ik er studeerde, was de Academie nog elitair. De professoren doceerden in het Frans en ook zeer rijke mensen volgden er een opleiding tot kunstenaar.” Het 350-jarig bestaan van de Academie is volgens de schilder van invloed op het instituut. De oude opleiding aan de Academie, zoals hij die gevolgd heeft, is een overblijfsel van de klassieke zeventiende-eeuwse opleiding. “In de eerste jaren moesten we gipsen beelden van hoofden en torso’s overwerken. Daarna werden oude meesters nagevolgd en stillevens geschilderd. In het laatste jaar schilderden we naaktmodellen. Mijn model moest dan een sjaal breien, want vrij schilderen was voor mij belangrijker,” lacht Bervoets. “Op het Hoger Instituut schetste je dan eindelijk je eigen wereld. Nu is kunst opener en breder geworden en de Academie is flink veranderd. De nadruk ligt veel minder op de klassieke component van de opleiding, maar is dezer dagen eerder gebaseerd op talent en eigen insteek. Dat kwam in mijn tijd pas later aan bod. Bovendien is de opleiding nu theoretischer. Tegenwoordig is alles volledig geregeld. Wij begonnen gewoon lukraak te schilderen. Daarnaast is de computer een grote verandering: internet opent hele werelden, dat is veel beter dan in je eentje op een zolderkamertje aanmodderen.”

Wat kunst precies inhoudt, weet ik nog altijd niet

Als afgestudeerde was Bervoets al getrouwd en met enkele prijzen op zak kreeg hij een contract aangeboden bij een groot Brussels verzamelaar. “Ik heb nooit een andere job kunnen doen dan schilderen en zo kon ik toch rondkomen,” zegt hij. Bervoets was

echter de uitzondering: veel kunstenaars gingen aan de slag als barman, klusjesman of wijnverkoper.

“Dan is het voorbij met het talent, het zijn de keikoppen die volhouden. Immers, wanneer je aan een andere job begint, wil je die job goed uitvoeren en komt kunst op de tweede plaats. Nu zijn de tijden veranderd en kun je doceren met je diploma.”

Naast les volgen, heeft Bervoets vijftien jaar lesgegeven aan de Academie waar hij op ‘naam en faam’ werd benoemd. Hij was een onconventionele professor: Bervoets ging met zijn studenten op café en liet hen werken wanneer ze wilden. “Vrijgevochten,” noemt hij het zelf. “Ik heb wel duizend mooie herinneringen aan die tijd. De beste heb ik aan de collega’s en vrienden. Maar het was ook een tijd van schommelingen tussen droeve en vrolijke periodes.”

Even blijft het stil en lijken we gevangen in de melancholie van het moment. Dan wordt de draad van het interview hervat. “Iedere kunstenaar heeft een eigen boodschap en elke toeschouwer maakt daarin zelf zijn keuze. Mijn boodschap is voor mijzelf, sommigen zien het, anderen niet. In totaal zijn er talloze boodschappen. Wat kunst zelf is, weet ik niet meer. Daar is al duizenden keren antwoord op gegeven, zo vaak dat niemand het meer weet. Voor mij is kunst een noodzaak. Ik heb het elke dag sinds mijn veertiende beleefd en heb al op jonge leeftijd musea platgelopen. Die begeestering is gebleven. Als ik een paar dagen niet geschilderd heb, voel ik me helemaal leeglopen. Wat kunst precies inhoudt, weet ik echter nog altijd niet. Ga naar grote collecties, lees boeken en ontdek kunst. Als je naar een museum gaat, hangt er kunst aan de muur, maar 500 meter verderop, in een groezelig zolderkamertje zit wellicht een eenzame jongeman die niemand kent en misschien is ook hij bezig met grote kunst. Wat in de boekjes staat is kunst. Wat erbuiten is ook. Kunst is iets ongrijpbaars.” ■

Ik woonde in Burcht en leerde mezelf schilderen in de kerktoren van het dorp, met uitzicht op Antwerpen

utopia in absentia

**we zullen nooit in de toekomst geloven,
we zullen hem maken**

Beeld: Stefan Vanfleteren

Niemand dacht nog aan de verzengende, uitzichtloze zomer van 1976. Dit was 1977, het jaar was halfweg en de nieuwe zomer lag broeiend aan onze voeten. Ik heb zin om te dansen, alleen maar dansen, "The night away", zoals The Motors zingen, en ik spring een dans die de meisjes niet begrijpen. Ik lijk onvermoeibaar.

"Lust for life" klinkt het door de luidsprekers, met rammelende, donderende drums, een strakke, hakkende *basriff*, en ik voel hoe mijn benen vanzelf dit ritme vinden, hoe soepel ik dit dans, hoe weinig het me kan schelen welke indruk ik wek, want altijd had dansen een beweging geleken die ik nooit onder de knie zou krijgen, altijd had ik stuntelend, bedeesd, ingehouden willen proberen hoe anderen het deden, de meisjes met hun wiegende heupen, de jongens armenzwaaiend, maar nooit was ik verder gekomen dan wat stampen en schuifelen, 'Satisfaction', 'Locomotion', 'Nights in white satin', tot ik het allemaal van me afschopte, omdat ik begreep dat het zinloos was te leren wat je niet werkelijk wou kunnen, terwijl je al kon wat niemand je zou willen leren, je hoefde het maar te doen.

En opgezweept door de gedachte dat alle generaties dansenden vóór mij nooit dit verpletterend stuwende nummer hadden gekend, geef ik alles wat mijn voeten vermogen. Als het allemaal waar was, zelfs als het allemaal gelogen was waar punk voor stond, dan wilde ik er niet onderuit.

We zullen nooit in de toekomst geloven, we zullen hem maken.

Ik danste in mijn eentje, haast tot ik erbij neerviel.

Ik ga mijn gang in deze zomer die ik nooit zal vergeten omdat het de eerste zomer is waarmee ik me bemoei.

Ik was erbij en ik weet wie er nog bij waren.

Het was een zwerm.

Wij wilden een richting uit.

Wij bleven niet bij de pakken zitten.

No future! Dat kon alle richtingen uit.

En wij zouden die bepalen.

Dat deden we.

Dit heden, hier, nu, was onze toekomst.

Punk was onze speeltuin.

I am a poseur

I don't care

Wij hadden ideeën, wij hadden een doel.

I wanna be me

Wij solliciteerden niet bij een krant of een weekblad.

Wij maakten ons eigen magazine.

Anarchy

Wij hadden energie, en wilden die gebruiken.

Niet om voort te zetten wat er al was,

No future

maar om onze eigen levens te leiden.

White riot

Know your rights

Vandaag bepalen mijn vrienden de marktstrategieën van bedrijven.

Ze analyseren consumentengedrag,

Get a grip on yourself

of ze runnen een reclamebureau en adviseren

politieke partijen hoe de media te bespelen.

No more heroes

Anderen hebben hun eigen ICT bedrijf.

Pretty vacant

Wij kennen de wetten van de vrije markt.

We're all prostitutes

Alles kan.

No rules

Alles mag.

I'm a cliché

We zijn ertoe in staat:

Blitzkrieg Bop

Alles ist gut

I'm against me

Be a carcass

There's no hope

My aim is true

dwars neemt een loopje met...

Slongs Dievanongs

Tekst: Stefanie Geukens ■ Beeld: Sodaba Azad

Flaneren doorheen de stad is meer dan geschiedenis alleen. Onze redactie houdt een rondsloeterende tête-à-tête met een individu dat haar hart verloren heeft aan Antwerpen. Op een druilerige woensdagavond ontmoetten we **Slongs Dievanongs**, het hiphoppende alter ego van Charissa Parassiadis, in de **Dancing Chocola** in haar buurt Sint-Andries voor een interview over **Wannes Van de Velde**, **Thailand** en *the tsunami of love*.

Je hebt jarenlang de bruine kroeg Multatuli uitgebaat. Hoe heb je de horeca-microbe te pakken gekregen?

Charissa Parassiadis Ik ben op mijn veertiende het caféleven ingerold. Mijn nieuwe fiets was gestolen en ik moest het geld gaan terugverdienen door in het café van mijn stiefmoeder te helpen. Daarna ben ik gebleven om extra zakgeld te verdienen. Later heb ik dan het café overgenomen. Doordat het zo'n sociaal beroep is, geeft het werk veel afwisseling en voldoening. In de namiddag kwamen de gepensioneerden een koffietje drinken, 's avonds was er een reggae- of een houseparty.

Toen het runnen van het café niet langer een uitdaging voor je was, heb je besloten om een stap in het onbekende te zetten en in je eentje een lange reis naar Thailand en de Filipijnen te maken. Hoe was die ervaring voor jou?

Charissa Parassiadis Heel impulsief heb ik mijn vliegtickets geboekt, maar toen de dag van vertrek dichterbij kwam, *I shat my pants*. Het was angstaanjagend, maar ik heb doorgezet en ik heb er de bagage in mijn hoofd opgeruimd. Ervoor leefde ik vluchtig en wist ik niet goed wie ik was. Nu ken ik mijn donkere kantjes en mijn goede eigenschappen. Ik heb niet langer bevestiging nodig van anderen.

Je bent in Antwerpen opgegroeid en hebt er ook altijd gewoond. Heb je een speciale band met 't Stad?

Parassiadis Dit is een plaats waar ik echt mezelf kan zijn en iedereen ken. Met mijn ex-vriend wandelde ik een keer door de Nationalestraat van de Groenplaats naar het Zuid. Anderhalf uur zijn we onderweg geweest, gewoon omdat we veel bekend volk tegenkwamen en overal eventjes een babbeltje maakten. Antwerpen zal altijd mijn tekenblok blijven, mijn beste vriendenboekje, mijn Wannes Van de Velde. Deze stad is mijn wieg. Ik gluur wel eens over de rand en verken de buurt eromheen, maar uiteindelijk zal ik altijd terugkeren. Ik ben hier geboren en ik zal hier ook sterven.

Slongs is een stoer typetje, iemand die zeker niet over zich heen laat lopen. Ze is materialistisch en trekt nogal snel haar conclusies. Hoeveel van Charissa zit er eigenlijk in Slongs Dievanongs?

Parassiadis Bij Slongs kan ik bepaalde eigenschappen van mezelf, die eigenlijk niet door de beugel kunnen, uitvergrooten. Het coveren van 'Goeiemorgen morgen' is echt een openbaring geweest, hierdoor heb ik een knop in mijn hoofd omgedraaid. Je hoort die evolutie ook in mijn songs, omdat die allemaal autobiografisch zijn. Ik kan enkel schrijven over de dingen die mij raken, anders vind ik geen inspiratie.

Je nieuwste single heet 'Ik zen nie de bank'. Welk verhaal wil je met dit nummer vertellen?

Parassiadis Het nummer gaat over communicatiestoornissen bij koppels. In het begin zijn we zo verliefd dat we niets zeggen over de negatieve kantjes van ons lief. Na een tijdje

gaan we ons eraan storen en klagen we erover tegen onze vriendinnen. Als onze partner vraagt wat er scheelt, dan zeggen we steeds: "Oh schatje, er scheelt niets." Zo praten we steeds minder in onze relatie over belangrijke dingen en groeien we uit elkaar.

Elk einde houdt de belofte van iets nieuws in

Het lijkt alsof je van het ene avontuur in het andere rolt; je café opgeven, op reis naar het verre oosten vertrekken en dan het muzikale verhaal met Halve Neuro en Slongs Dievanongs.

Parassiadis Mijn ervaring is dat hoe meer je plant, hoe meer er kan mislopen. Muziek heeft er bij mij altijd ingezet. Als kind kende ik de teksten van de Amerikaanse rappers van buiten en danste ik mee met videoclippen. Later had ik dan mijn café en dat is eigenlijk ook een podium, de hele tijd een *happy face* opzetten en met de mensen babbelen. Toen ik stopte met het café, had ik geen idee wat ik verder ging doen, maar ik had vertrouwen dat er wel iets uit de bus zou komen. Elk einde houdt de belofte van iets nieuws in. Ik rapte al eens iets op een podium en met Halve Neuro namen we voor de grap een nummer op. Voor we het wisten werd het een hit. Een jaar later traden we op Laundry Day op voor tienduizend mensen. We hebben het succes nooit te hard gewild en we hebben gewoon gedaan wat we graag doen.

Hoe kijk je naar de toekomst?

Parassiadis Ik ben trots op wie ik ben en waar ik sta. Ik zal nog slagen van de hamer krijgen, maar dat hoort erbij. Dat zijn gewoon lessen om naar het volgende *level* te geraken, daar leer je van. Ik hoop dat ik over tien jaar nog gelukkiger ga zijn dan nu, maar ik ga me in ieder geval geen zorgen maken over de toekomst. Het leven is te mooi om bij de negatieve kantjes te blijven hangen. Als ik gelukkig ben, dan kan ik andere mensen ook blij maken door iets goed voor hen te doen. Waarop zij weer iets positief voor anderen kunnen betekenen en zo gaat die positiviteit de wereld rond. Als een *tsunami of love*. Muziek maakt mij op dit moment heel gelukkig. Als ik mijn steentje kan bijdragen door ook bij andere mensen een *smile* op hun gezicht te toveren met mijn liedjes, is dat een heel groot cadeau. ■

ethiek en cocktailsaus

Tekst: Julie Colpaert
Beeld: Mark Jenniskens

moeder, waarom dopen wij?

Elk jaar laten duizenden studenten zich dopen. Andere studenten vinden deze ontgroening dan weer wansmakelijk en onzinnig. *dwars* nuanceert de hetze en bekijkt de vulgariteiten door een ethische bril. Waarom willen sommige studenten zich zo graag laten dopen? Welke voordelen brengt gedoopt zijn met zich mee? En moet een doop bij voorbaat hard en vernederend zijn? *dwars* ging ten rade bij twee professoren Ethiek van Universiteit Antwerpen: de heer Johan Taels, die rechten studeerde maar zijn hart aan filosofie verloor en de heer Willem Lemmens, voorzitter van reflectiecentrum Pieter Gillis.

overgangsrites: vroeger en nu

Een doop is een *rite de passage*, waarbij je ingewijd wordt in een nieuwe groep. Zulke rituelen komen al sinds de prillste geschiedenis van de mensheid voor. Wat is het verband met studentendopen?

Willem Lemmens Het dopen is inderdaad een oud gebruik. Er is een soort zuivering aanwezig in zo'n overgangsritueel. Dat je je hierbij onderwerpt aan diegene die boven je staat, is essentieel. Nadien word je aanvaard en opgenomen in de groep. Studentendopen vertonen duidelijk dat patroon.

Johan Taels Doop- en overgangsrituelen komen in alle religies en culturen voor. Meestal vindt er in zo'n rite een belangrijke sociale verandering plaats, bijvoorbeeld van kind naar jongvolwassene of van buitenstaander naar lid van de gemeenschap. In onze individualistische samenleving blijven er nauwelijks nog algemeen gedeelde rituelen over, hoewel een gemeenschap daar nood aan heeft.

rauwe vis en ander ongein

Bepaalde beproevingen van de studentendoop zijn vaak hard en vernerend. Hoe komt het dat iemand zich daar zo gemakkelijk aan onderwerpt?

Lemmens In onze maatschappij is er nauwelijks nog voeling voor echte overgangsrituelen waar hiërarchie en inwijding een rol spelen. We weten vaak niet goed meer hoe we ons in zo'n context moeten gedragen. Zou het kunnen dat we in een overgangsritueel met een sterke zin voor hiërarchie geen maat meer kennen? In de oude culturen zijn zulke rituelen erg gereguleerd. Vaak bestaan ze uit een soort bekwaamheidsproef waarvan elk onderdeel strikt vastligt. Waarom zouden deze rituelen vandaag de dag via extreme en intimiderende vernederingen zonder maat moeten gebeuren?

Taels In een authentiek ritueel voeren de personen geen willekeurige handelingen uit, maar doet het ritueel iets met hen. Ze worden opgenomen in een groter geheel dat ze niet zonder meer kunnen manipuleren. Dat geldt zowel voor de schachten als voor de doopmeesters. Wie vernederende praktijken toepast heeft weinig excuus. In normale omstandigheden is dat machtsmisbruik.

Ondanks alle polemiek blijven studentendopen populair. Is het groepsgevoel belangrijk voor een mens?

Lemmens Ik herinner me dat er vroeger onder de studenten meteen een soort groepsgevoel tot ontwikkeling kwam. Toen ik bijna te laat was voor een examen, stonden twee meisjes aan het examenlokaal bezorgd op mijn komst te wachten. Tegenwoordig zijn studenten meer individualistisch en geïsoleerd. Als tegenbeweging op dat individualisme zie je echter dat fenomenen zoals samen studeren in de bibliotheek en studentendopen meer aan populariteit winnen.

eenzaat of groepsdier?

Vindt er een teloorgang van normen en waarden plaats en werkt deze de individualisering in de hand? Groeperen studenten zich daarom gretiger in een vereniging?

Lemmens Er vindt zeker geen teloorgang plaats, maar er is wel sprake van minder 'vaste' normen en waarden. Vroeger wist je dat je ongeveer dezelfde achtergrond had dan wie links en rechts naast je in de aula zat. Vandaag zit je vaak naast mensen wiens achtergrond volledig anders is dan de jouwe. Ik kan me voorstellen dat dit het verlangen om bij een homogene groep te horen vergroot.

Taels Het is meer een individuele zoektocht geworden. Op zich is dat een goede zaak, maar ik heb er toch twee bedenkingen bij. Ten eerste vraag ik me af of jongeren voor die zoektocht wel voldoende tijd en ruimte krijgen. Vaak lijkt het erop dat er nog maar één imperatief bestaat: je moet succes hebben en wel liefst zo snel mogelijk. Maar een zoektocht naar wat echt waardevol is verloopt niet in een rechte lijn en al helemaal niet volgens economische maatstaven. Ten tweede kan die zoektocht nooit louter individueel zijn. Waarden worden niet uit het niets uitgevonden, wel moet ieder die zich op een eigen manier toe-eigenen. Daarvoor heb je anderen nodig die je kunnen inspireren, waarmee je kan praten en discussiëren, maar tegen wie je je ook kan afzetten.

Een verbod is nooit een goed idee

Segolène Royale deed een oproep tot afschaffing van de studentendoop. Elio di Rupo vond dat men nooit aan de fysieke integriteit van studenten mocht raken.

Lemmens Een verbod is nooit een goed idee. Studentenverenigingen zouden als tegenreactie kunnen besluiten om ondergronds te gaan.

Taels Ook ik pleit niet voor de afschaffing van de studentendoop. Maar wanneer in een studentendoop de persoonlijke integriteit van studenten wordt geschonden, dan vind ik dat moreel niet aanvaardbaar, in sommige gevallen ook in wettelijk opzicht. Een goed uitgewerkt doopcharter, waarvan de uitvoering wordt gecontroleerd en misbruiken niet zonder gevolgen blijven, zou hier kunnen helpen. ■

de dag van Sinterklaas

Beeld: Martijn Fraanje

13.45

14.00

14.10

14.30

14.45

14.50

inburgeren in Antwerpen

geen peulenschil

Tekst: Stephanie Ketels

Beeld: Martijn Fraanje & Basia Dajnowicz

Wie de deur uit komt, ziet het. In de Antwerpse straten heeft een stukje van de wereld zich samengebald tot een mengmoes van zo'n 168 nationaliteiten. Een veelkleurige diversiteit die even vaak wordt bejubeld als betwist, maar die hoe dan ook niet meer zal verdwijnen. Het tumult rond de uitwijzing van de perfect geïntegreerde Afghaan Navid Sharifi deed weer modder gooien richting het migratiebeleid van Maggie De Block. Migratie en inburgering gaan dus hand in hand, al zijn het twee gescheiden bevoegdheden op het federale en Vlaamse niveau. Toch stelt maar zelden iemand de vraag wat inburgering precies betekent en of de inburgeraars zich wel geïntegreerd voelen. In theorie moeten ze Nederlands leren en zich voldoende aanpassen, maar zo eenvoudig is dat proces niet. "Je kan niemand verplichten om als een Belg te denken," stelt professor Internationaal Privaatrecht Thalia Kruger.

"Toen ik voor het eerst voet zette in België was ik alleen, zonder familie en vrienden. Ik sprak enkel Bengaals, waardoor ik alles met gebaren moest uitleggen," vertelt Beauty Chakrabarty, die zich hier vestigde met de hoop op een beter leven. Ze verblijft al twee jaar in Antwerpen en woonde eerst een jaar in Wallonië, maar daar was weinig bijstand voor inburgeraars. In Antwerpen daarentegen, is er een volledig uitgewerkt inburgeringsprogramma dat bestaat uit een cursus maatschappelijke oriëntatie (MO), lessen Nederlands en individuele begeleiding in de zoektocht naar een job. Het traject is enkel verplicht voor personen afkomstig buiten de EU. "Toch bereiken we veel mensen die het niet hoeven te doen, maar daar wel de nood toe voelen," verduidelijkt Liesbeth Dierickx, verantwoordelijke participatie en communicatie bij het Onthaalbureau Inburgering Antwerpen.

overall mensen

De cursus MO wil de inburgeraars iets bijleren over de Belgische samenleving, maar die kennis wordt niet zomaar droog gedoceerd. Het is een praktische cursus waar inburgeraars de inhoud actief mee bepalen, afhankelijk van hun noden en vragen. Om die reden worden de lesgroepen niet lukraak samengesteld, maar wordt er gekeken naar de voorkennis en leerbehoeften van de inburgeraars. Zo is het voor nieuwe burgers met kinderen interessanter om meer bij te leren over onderwijs en opvang dan kinderlozen. Bovendien krijgen zij een vertrouwenspersoon toegewezen die hen helpt met vragen en problemen. Deze interactieve aanpak is doeltreffend, omdat het inburgeraars stimuleert om actief deel te nemen aan de samenleving, maar ook om zelfstandig naar oplossingen te zoeken. "In de cursus leggen we niet enkel de focus op de verschillen tussen de cultuur van België en het land van herkomst, maar trachten we te benadrukken wat beide culturen gemeenschappelijk hebben. Voor hen is het een rustgevend gevoel om te weten dat niet alles anders is," vertelt Liesbeth Dierickx.

"We willen geen wij-zij-gevoel proclameren. Inburgeraars willen juist graag banden smeden met Belgen in plaats van met andere migranten. Daarom stimuleren we hen om hun netwerk uit te breiden door te participeren via sportclubs, vrijwilligerswerk of andere hobby's," gaat Dierickx verder. Die maatschappelijke participatie is erg belangrijk. Zo werkt Beauty al twee jaar als vrijwilliger in serviceflats voor gepensioneerden. "Ik ben erg dankbaar dat ze me daarmee geholpen hebben. Iedereen gelooft dat ik iets kan bereiken, dat ik kan groeien. In enkele jaren tijd heb ik leren fietsen en zwemmen. Dat zijn dingen die ik in mijn thuisland nooit had kunnen doen."

“Toch kan een inburgeringsattest op het einde van de cursus moeilijk aantonen of een burger volledig geïntegreerd is in onze maatschappij. Inburgering heeft dan ook niet tot doel om mensen volledig te integreren, maar eerder om ze zelfredzaam te maken. Wie voldoende aanwezig is tijdens de cursus, krijgt zo’n attest. Op dit moment bestaat er geen toets om de verworven inzichten te testen,” zegt Kruger. “Zo’n toets zou de cursus niet ten goede komen. Je gaat je dan automatisch focussen op een cijfer of een resultaat, waardoor die actieve aanpak verzaakt,” beargumenteert Dierickx. “Actieve participatie heeft nog altijd meer effect dan zomaar iets uit het hoofd leren.”

overall taal

Een van de sleutels tot inburgering is taal. De beheersing van het Nederlands opent deuren naar een job, een opleiding of sociale contacten. De huidige taalvereiste van het basisniveau A1 wordt binnenkort opgetrokken naar een hoger niveau A2. Hierdoor zal het gebrekkige Nederlands van sommige inburgeraars verbeteren. Wie Nederlands wil leren, komt spontaan aankloppen bij het Huis van het Nederlands (HvN). “Eerst proberen we na te gaan waarom iemand Nederlands wil leren en wat de precieze behoeften zijn van die persoon. Vervolgens peilen we naar de scholingsgraad en talenkennis. Voor een laaggeschoolde of analfabeet is het beter om eerst een cursus aan het Centrum voor Basiseducatie te volgen. Zo’n basiseducatief traject vergt natuurlijk meer tijd. De cursisten doen er veel langer over om één taalniveau te behalen. Snelle leerlingen worden doorverwezen naar het Centrum voor Volwassenonderwijs (CVO) of Linguapolis. Vroeger zaten al die verschillende niveaus door elkaar, maar nu proberen we ervoor te zorgen dat iedereen een traject op maat kan volgen, aangepast aan zijn of haar noden,” legt Claire Koreman, medewerker bij het HvN, uit. Door die begeleiding krijgen meer dan 15.000 cursisten Nederlands in Antwerpen de opleiding die bij hen past.

We willen geen wij-zij-gevoel proclameren. Inburgeraars voelen zich vaker verwant met Belgen dan met andere migranten

Nederlands is voor de meeste inburgeraars zoals Chinees is voor ons: een zure appel waar ze doorheen moeten bijten. Prince Ken Osei woont amper anderhalf jaar in België, maar spreekt al vlot Nederlands. Zijn motivatie is erg groot. “De Nederlandse taal is voor mij de sleutel tot een leven in België. Daarom ga ik elke dag naar de bibliotheek om kranten en boeken te lezen. Als je de taal niet kent, heb je een probleem,” zegt de Ghanees Prince overtuigd. Hoe sneller hij het Nederlands onder de knie heeft, hoe sneller hij aan zijn leven kan beginnen. “In Ghana had ik mijn secundair onderwijs afgemaakt. Nu moet ik van nul beginnen, omdat mijn diploma hier niet geldig is. Ik volg nu vier dagen per week een intensief traject Nederlands in het CVO. Pas daarna kan ik starten aan een opleiding.” Om de overgang naar een Nederlandstalig leven vlotter te laten verlopen, probeert het HvN om taaldrempels weg te nemen bij organisaties en bedrijven, maar ook door extra oefenkansen te voorzien. ➤

overall struikelblokken

In theorie zijn er voldoende middelen om nieuwe burgers te helpen, maar die volstaan niet altijd. De inburgeringscursus MO duurt amper zeven weken, maar voor sommige inburgeraars is dit te kort. “Zes maanden zou beter zijn, omdat er gewoon zo veel informatie is die je moet verwerken,” zegt Beauty. Volgens haar is er een boek nodig waar alle praktische informatie in verzameld staat om de zelfredzaamheid – na het volledige inburgeringstraject van 9 à 12 maanden – te bevorderen. “Nu bel ik nog vaak mijn begeleider bij het OCMW op om te vragen hoe ik iets moet doen, terwijl je in een boek ook kan uitleggen hoe je bijvoorbeeld een kind kan inschrijven op school.”

Inburgering is overigens niet enkel de verantwoordelijkheid van anderstaligen, maar ook die van ons. En dat wordt maar al te vaak vergeten. “In plaats van kritiek te geven op de trage vorderingen van een anderstalige kunnen we zelf moeite doen om aan dat leerproces bij te dragen. Veel mensen praten Engels om goed te doen, maar je ontnemt iemand hiermee een oefenkans om Nederlands te spreken. Vlamingen zouden dus een tandje bij kunnen steken door trager te praten, de taal te verzorgen en door bepaalde zaken te visualiseren met gebaren. Bovendien zouden we meer kansen moeten zien in de meertalige maatschappij in plaats van problemen te creëren waar ze niet zijn,” aldus Koreman.

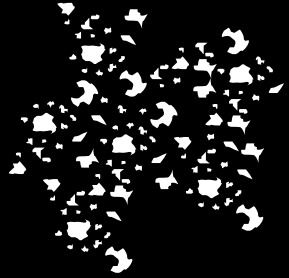
We eisen dus wilskracht en inspanningen van de inburgeraar, terwijl die bij onszelf vaak ontbreken. Er is nog te veel eenrichtingsverkeer. Niet alleen de taal is een obstakel, maar ook onze eigen mentaliteit. “Ik vergelijk het altijd met autorijden. Mensen komen hier om hun rijbewijs te halen en om daar achteraf iets mee te doen hebben ze verkeer nodig. Belgen moeten inburgeraars de kans geven om te integreren door niet steeds te denken in vooroordelen over hun nationaliteit of religie, maar door dit in een ruimer geheel te beschouwen,” verklaart Liesbeth Dierickx. “Als je met hen praat vervallen de clichés al snel.” Maar die vooringenomenheid steekt wel eens de kop op. “Soms zijn de gepensioneerden op mijn werk bang van mij, omdat ik uit het buitenland kom. Ik denk dan dat ik iets verkeerd heb gedaan, maar soms weigeren ze ook hulp van Belgische verzorgers. Het ligt dus niet aan mij,” vertelt Beauty.

Migratie kan ook oplossingen bieden voor maatschappelijke problemen zoals de toemerkende vergrijzing, maar het debat wordt daar steeds van losgekoppeld,” merkt Kruger op. Inburgeren is dus een complex proces dat niet zomaar over één nacht ijs gaat. De inburgeraars zijn gelukkig met de kansen die ze krijgen en timmeren verder aan een bestaan in België waar hechte vriendschappen voorlopig uitblijven. “Het is echt moeilijk om contacten te leggen. Ik zou wel een Belgische vriend willen, maar je kan moeilijk op iemand afstappen en zeggen dat je zijn vriend wil zijn,” vertelt Prince. Hoog tijd om eens te werken aan een gemeend, warm welkom. ■

Het Nederlands is voor mij de sleutel tot een leven in België. Als je de taal niet kent, heb je een probleem

HEEFT U LAST VAN ACNE LITTEKENS IN UW GEZICHT?

**Voor een klinische onderzoeks-
studie met een injecteerbare gel
zoeken wij mannen en vrouwen
in de leeftijd van 25 t/m 45 jaar.**

Tijdens de studie krijgt u meerdere injecties met een hyaluronzuurhoudende gel in het gezicht toegevend. De bedoeling is om de acnelittekens te verminderen en om de huidkwaliteit te verbeteren (d.w.z. de huidstructuur te verbeteren en de vochtbalans/elasticiteit van de huid te herstellen). Het product dat hierbij onderzocht wordt, is in 2011 goedgekeurd voor gebruik in Europa. Deelname aan de studie zal ongeveer 36 weken bedragen.

**Dr. Christine Dierickx - Beukenlaan 52 2850 Boom
België**

Telefoonnummer: +32 3 880 26 20
E-mail: secretariaat@cdierickx.be

Q-MED

Enabling Individual Beauty

dwars
Studentenblad | Universiteit Antwerpen

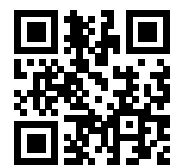
blijf up-to-date via onze website en social media

facebook

twitter

dwars.be

Antwerpen centraal

Tekst: Maurits Chabot ■ Beeld: Maurits Chabot & Basia Dajnowicz

Redactielid Maurits neemt de lezers mee op zijn stedelijke speurtocht door Antwerpen. Op een persoonlijke manier brengt hij bijzondere plekken die normaal aan de aandacht ontsnappen in kaart.

Het Houtdok is een havendeel in het noorden van Antwerpen dat in 1864 werd gegraven en oorspronkelijk diende voor hout- en wijnopslag. Sinds 2012 ligt kerkschip St Jozef hier voor anker en dit kerkschip heeft een ontstaansgeschiedenis die van A tot Z intrigeert. Het begon in 1942 toen Adolf Hitler een groot offensief tegen de Engelse vloot beraamde. Daartoe werd in de Rotterdamse haven een schip gebouwd, bepantserd met gewapend beton om aanvallen van Britse onderzeeërs en magnetische zeemijnen af te

weren. In 1944 werd het schip naar Antwerpen verslept om de Duitse oorlogsvloot te versterken. Toen werd de stad bevrijd, bleef het vaartuig ongebruikt en onbeschadigd in de haven achter. De Belgische staat confisqueerde de boot als oorlogsbuit, maar in 1950 werd het bunkerschip aan het Aartsbisdom Mechelen geschonken om het als sociaal-religieus centrum te gebruiken.

Tegenwoordig is het kerkschip omgedoopt tot St Jozef – naar de eerste aalmoezenier op de boot – en is het uitgegroeid tot een “godsdiensige en sociale ankerplaats voor de varende gemeenschap.” Het enige betonnen schip van West-Europa (95 meter lang, 14 meter breed en 10 meter hoog) herbergt een museum, een feestzaal, een schipperscafé-restaurant, een kleine kapel voor 80 personen en een grote schipperskapel voor 350 bezoekers. In de kapellen verzorgt aalmoezenier Paul Renders, die op de bovenverdieping van de boot woont, iedere zon- en feestdag de mis. Dokwerkers, schippers en havenpersoneel zijn kind aan huis op het schip. Maar “iedereen is welkom” en het café wordt ook door toeristen aangedaan.

Op een zondagmorgen bezoek ik de St Jozef. Voorbij café In 't Slecht Geweten wandel ik de Kattendijkdok Oostkaai op en passeer restaurant De Middellandse Zee om uit te komen bij de Mexicobrug, waar de St Jozef ligt. Ik loop het schip op en vind na enig zoeken de schipperskapel waar de mis onder leiding van dhr. Renders bezig is. Onderaan het altaar staat een groot anker, links en rechts ervan hangen imposante scheepsroeren en boven het heiligdom staat in Latijnse koeienletters ‘*Ipsius este mare*’: van Hem is de zee. De band met de zeevaart komt onomstotelijk in het interieur tot uiting.

Na de mis neemt Renders me mee naar zijn werkkamer, “aan stuurboord.” Hij heeft ook een gastenkamer. “Dat vertrek dient voor de opvang van schipbreukelingen. Als ze geen familie in de buurt hebben, kunnen ze hierheen. Soms staan ze met niets dan een pyjama voor me en dan heb ik een eigen kamer, een goed bed en kleren voor ze. Het schip is een warme plek voor de varende gemeenschap, een icoon onder schippers. Op het water kunnen ze enkel naar elkaar zwaaien. Op dit kerkschip gaat het van toewuiven naar een ontmoeting.”

Voor Renders aalmoezenier van St Jozef werd, zag zijn leven er heel anders uit. 27 jaar lang reisde hij als pater door Chili. Zonder geld, trekkend van krot naar krot en dagelijks

25 kilometer lopend om mensen te bezoeken. “Ik logeerde telkens bij nieuwe mensen, bleef geen twee nachten op eenzelfde plaats. Ik had niets – geen geld, geen wc en geen thuis. Alle ziektes heb ik gehad: zes longontstekingen, tweemaal schurft, de tyfus, ga zo maar door. Jarenlang leefde ik op eieren en bruine bonen. Fysiek was het een hondenleven, maar spiritueel was het waanzinnig. Elke dag genoot ik van vrijheid en iedere avond organiseerde ik geloofsavonden. Het was de mooiste tijd van mijn leven.” Hoogtepunten waren er genoeg. Zo bouwde hij eigenhandig een kapel in de bergen nabij het dorp Las Breas en in het woestijndorp San Pedro werd een wijk naar hem vernoemd.

“Ondanks het feit dat ik hier op een prachtlocatie mag werken, heb ik weleens heimwee naar die tijd, inmiddels dertig jaar geleden.” Toch praat Renders vol enthousiasme over St Jozef. “Het is hier prachtig, sinds kort is het zelfs cultureel erfgoed. Ik werk er met veel plezier. Het is mooi om iets voor de varende gemeenschap te mogen betekenen.”

Renders leidt me rond, over het dek en door het museum dat vroeger een cafeetje was, door de feestzaal en naar de kleine kapel. Overal staan scheepsattributen: lampen en kompassen, misthoorns en zwart-witfoto's van mensen en schepen uit een ver verleden. Op glas-in-loodramen staan heiligen gecentreerd tussen golven. Aan de muren hangen

schilderijen van boten. Het is bijna ondenkbaar dat dit oorspronkelijk een nazischip was.

De rondleiding eindigt in de taverne, waarvan de toog de vorm van een schip heeft. In een hoek zit een zestal schippers aan het bier, ze kaarten. De jaren staan in hun gezichten gebeiteld. Renders en ik gaan zitten aan een tafel bij het raam. “Deze buurt wordt snel opgebouwd en is over tien jaar onherkenbaar,” vertelt Renders enthousiast. “Mijn droom is dat St Jozef dan een aangenaam bezinningscentrum is, een plek waar mensen zich thuis voelen.” Buiten zie ik de havenkranen en -gebouwen, met verderop het MAS en de O.L.V.-kathedraal. Aan de overkant liggen schepen als Agaat en Trafuco VI en VIII. Daarachter staan bomen met takken zonder bladeren, alsof ze op dieet zijn. Er glijdt een bries over het Houtdok, een bries die het water rimpelt als de huid van een oude man. Buiten is het november en koud, de winter dreigt met lange nachten. In de St Jozef is daar niets van te merken, binnen is het warm en voel je je, al ben je ver van huis, toch thuis.

De mis is iedere zon- en feestdag te bezoeken, de taverne is elke werkdag open van 10:00-20:00 uur, op zondag van 9:00-18:00 uur. ■

dossier integratie:

tous ensemble, rector content?

Tekst: Judith Buysse & Thibault Winants
Beeld: Bart Goris

In het eerste deel belichten we de visie van studenten op de integratie van de hogescholen. In het tweede deel bekeken we dit vanuit de het standpunt van het personeel. In deel III in ons integratiedossier laten we rector Verschoren aan het woord.

 Individualisten verzwakken zichzelf, samenwerken is versterkend

Wat is uw eigen gevoel over het verloop van de integratie?

Alain Verschoren Het gaat inderdaad om het verloop, we zitten nog niet aan het eind. Het is een langlopend proces, het academiseren. We hebben al een heel lange weg afgelegd. Daarbij wordt dan ineens verwacht dat mensen die goede onderwijskwaliteiten hebben toponderzoekers worden. Zoals ik het nu zie is er al veel vooruitgang. Ook wat het onderzoeksaspect betreft, was er al vooruitgang voordat er sprake was van de integratie. Op dit ogenblik zijn de opleidingen geïntegreerd. Ik blijf trouwens inkantelen zeggen, dat is een duidelijkere en eenduidigere term. Laten we het over het inkantelingsproces hebben: er zijn dus een aantal opleidingen academisch geworden. Die worden bekeken zoals de andere. Er zijn een aantal reglementen waarop zij moesten instappen, maar er moet een positieve kruisbestuiving zijn. Alle personeelsleden van de hogeschool-opleidingen kantelen in en worden daarbij automatisch academisch personeel. De manier waarop je dat wordt, verschilt. Er valt te kiezen hoezeer je als docent integreert:

dat is mogelijk in vier trajecten, afhankelijk van hoe je profiel binnen de onderwijsinstelling past. Op basis van dat dossier wordt begeleiding gegeven naar die keuze toe.

Dirk Janssen, voorzitter van onderwijscommissie Architectuur, zei in dwars 83 dat “de autonomie en eigenheid van de opleidingen afneemt in de functie van de centrale bestuurbaarheid ervan.” Hoe kijkt u naar die uitspraak?

Verschoren Bij architectuur studeert men af als architect. Het is nu niet ineens zo dat die allemaal onderzoek moeten gaan doen. Die gaan hopelijk niet allemaal publiceren. Je komt terecht in een hogere identiteit, en niet iedereen is dan nog volledig vrij. Aan de ene kant proberen we speerpunten te definiëren. Wij accepteren de academische vrijheid. Individualisten verzwakken zichzelf, samenwerken is versterkend. Interactie moet gestimuleerd worden. We proberen faculteiten vorm te geven met het systeem van clusters, waarbij we wel sturen, maar daarin niet overdrijven. We willen dat de beslissingen worden genomen op het niveau waarop ze het meest van belang zijn. Soms beslissen faculteiten, maar bij evaluatie van een personeelslid gaat de Raad van Bestuur daar niet over beslissen. We creëren een faculteit Ontwerpwetenschappen, waarbij de mensen die daar werken samen zitten om beslissingen te nemen. Je hebt daarbinnen weer al die verschillende richtingen met hun eigenheid, dat begrijp ik. Maar in die faculteit zullen ze verplicht samen moeten zitten om beslissingen te nemen. Ik wil juist die eigenheid stimuleren en behouden.

dwars vroeg naar de nadelen van de integratie volgens de integrerende studenten. Zij noemden de communicatie op vlak van administratie en transport problematisch.

Verschoren Dat is een oud zeer. Communicatie is nooit perfect, we proberen maximale communicatie te geven. We proberen continu te verbeteren, bijvoorbeeld via de vernieuwde website. Het is heel complex, maar er mag toch ook verwacht worden dat de mogelijkheden worden benut die worden aangeboden. Van studenten mag je op dat vlak wat eigen initiatief verwachten. Wat betreft het transport: op termijn komen de nieuwe gebouwen eraan en daarnaast ook een enorme verhuis. Dan heb je drie campussen: humane wetenschappen in de stad, dan ingenieurs, fysici, wiskundigen, informatici op Middelheim en vervolgens de 'natte' wetenschappen: de biowetenschappen en dergelijke op Drie Eiken. Het probleem zal zich dan oplossen en studenten zullen nauwelijks meer heen en weer hoeven reizen. Het duurt nog wel even tot het zover is. We maken nu nog gebruik van campus Karel de Grote in Hoboken en van AP in de stad: we proberen zo goed mogelijk te organiseren welk type opleidingen waar geplaatst worden. De roostering is verder wat behelpen, er zijn wel veel studenten bijgekomen, maar geen gebouwen. De verbinding met De Lijn is niet zo goed, er zijn bussen verdwenen. Er zijn daar nog geen passende oplossingen voor gevonden. Een lijn die gefinancierd zou worden door UAntwerpen of een snelle tramlijn zijn niet te betalen. We zitten nu op het niveau dat we het architectenplan finaliseren. Er is sprake van een dominoverhuizing: de ene opleiding kan pas verhuizen van de ene campus als er plaats voor ze is op de bestemde campus. Er zijn dan ook lessen met grotere groepen, dus zijn er grotere ruimtes nodig. ▣

Onderdeel van de uitdaging is het sterk gegroeide studentenaantal. Vorig jaar zei u nog sowieso niet de 20.000 te willen passeren, daar zitten we nu toch al aan. Is het inmiddels niet bijna nodig om een ontmoedigingsbeleid te gaan voeren?

Verschoren Het is nu behelpen, maar er komt wel ruimte voor. Wij zijn geen fabriek, mensen kennen elkaar hier nog, daarbij spreek ik niet over anderen, maar hier kan er altijd wel een simpele oplossing gevonden worden. We willen niet zo groot worden als Leuven en Gent, maar er is nog wel een beetje ruimte voor groei. Dat zal ik niet ontmoedigen. Wij willen op bepaalde vlakken de beste zijn. Als je iets wilt weten over Alzheimeronderzoek dan kom je naar hier, en dat willen we met ons onderwijs ook doen. Het

Ik ga niet zwichten voor die ene onnozelaar die flauwekul komt verkopen met zijn bommen en geweren

aantal keuzevakken dat aangeboden wordt, werkt dat tegen. Als kernfysicus heb je niets aan paaldansen en bloemschikken, het moet wel een beetje in hetzelfde spectrum liggen. Die overdreven breedte gaan we inkrimpen en meer aanbieden in keuzepakketjes. En zo willen we focussen op specialismes. Zo zou dat in heel Vlaanderen moeten zijn. Ook op het vlak van onderwijs. Dat is nu al een beetje spontaan ontstaan: dat je voor een bepaalde studie naar een bepaalde universiteit gaat. We willen studenten die op zoek zijn naar een degelijk diploma, die komen voor een bepaalde studie, een bepaalde kwaliteit. Ik ga niet afschrikken, het is een democratisch land en ik wil zo veel mogelijk kansen bieden, maar ook voor studenten is het beter. De grootste universiteiten zijn Leuven en Gent, maar strikt genomen zou Antwerpen een van die twee moeten zijn. Want als er economisch iets gebeurt, dan gebeurt het hier. Ik hoor meneer Tobback het hebben over 'stadsuniversiteit Antwerpen'. Ik vind dat een compliment, want de anderen zijn qua mentaliteit inderdaad dorpsuniversiteiten. We kunnen nu nog een hele tijd rekenen op groei en na verloop van tijd zal er in Vlaanderen toch sprake zijn van een herschikking van het hoger onderwijs. Leuven en Gent zijn veel te groot. De gemiddelde grootte van topuniversiteiten zit rond de 20.000 studenten. Stanford University heeft exact evenveel studenten en personeelsleden als wij. Ook Harvard heeft dezelfde grootte. UAntwerpen is een stevige universiteit, maar tegelijkertijd ben je hier geen nummer. Het is hier laagdrempelig. Je kunt mij bellen of mailen: ik ben geen rector met een Napoleoncomplex. Dat geldt ook voor de professoren. Ook al heeft iedereen zijn eigen persoonlijkheid (*lacht*).

Wat betreft toegankelijkheid in de letterlijke (fysieke) zin: u zei daarin niets te willen wijzigen na de bommelding, maar door de verhuizing van opleidingen en het toegenomen aantal studenten is er nu wel minder overzicht met betrekking tot veiligheid?

Verschoren Die toegankelijkheid wil ik behouden. Een universiteit is een vrije ruimte. Waar mensen vrij kunnen denken, hun mening kunnen formuleren, van elkaar kunnen leren, elkaar stimuleren. Wij hebben ook overal kunst hangen en staan, op alle campussen. Van de 1.300 kunstwerken is er niets gestolen. Er is een keer iets gestolen op de Drie Eikencampus. Een week later werd het alweer teruggezet. Ik ga niet voor die ene onnozelaar die flauwekul komt verkopen met zijn bommen en geweren zwichten om die open ruimte af te sluiten. Het kan uiteindelijk in alle openbare gelegenheden gebeuren: in het ziekenhuis, de metro, het winkelcentrum.

Op de academische opening zei De Wever dat studenten te weinig op de barricade staan, bent u het daar mee eens?

Verschoren De formulering is wat problematisch. Ik merk dat studenten kritisch genoeg zijn, dat ze een duidelijke mening verkondigen. Ik weet niet waar de barricades staan tegenwoordig, dat is een verouderd begrip. Ze laten hun mening horen via andere organen die vroeger niet bestonden. Studenten kunnen hun mondje nog wel roeren. Een blad als *dwars* zal altijd kritisch zijn en dat mag ook. Nu ga ik iets moois zeggen: elke generatie heeft het recht op haar vorm van revolutie. Maar vroeger waren studenten zichtbaarder actief, onder andere in politieke groeperingen. Ik zie hier weinig mensen die zich op dat vlak heel actief zichtbaar maken, bijvoorbeeld voor de Filipijnen. Maar de vele onzichtbare activiteiten in studentenraden en commissies zijn heel belangrijk en die worden wel benut. Toch zou men daarin wel met meer suggesties mogen komen. Ik denk ook dat het is wat De Wever bedoelde. Ik heb ook mei '68 meegemaakt. Ik was 14 en ging toen met alle andere leerlingen uit het secundair onderwijs betogen, maar ik wist eigenlijk niet waarvoor ik aan het betogen was. Er zijn voldoende kanalen om de discussie aan te gaan. Je kunt bijvoorbeeld al staken door afwezig te blijven. Laat u uitdagen en ga er op in. ■

voorbeeldig student

Europees beloftekampioen judo

Tekst: Sander Carollo ■ Beeld: Sodaba Azad

We interviewden Roxane Taeymans (22) alvorens ze in Bulgarije Europees kampioen bij de beloften werd. Begin november won ze al de Belgische titel bij de seniors (21+) in de klasse -70 kg. Ze volgt zowel haar laatste bachelorjaar als haar eerste masterjaar Taal- en Letterkunde aan Universiteit Antwerpen. Ze is vastbesloten er alles aan te doen om bij de Olympische Spelen van 2016 in Rio te kunnen zijn.

“Meestal zeg ik pas dat ik judo doe als ik mijn medestudenten al wat beter ken,” vertelt Roxane. Ze krijgt steeds enthousiaste reacties. De Zurenborgse heeft een topsportstatuut en mag lessen missen en haar examens uitstellen. Sinds haar zesde beoefent ze judo, nadat de leerlingbegeleiding het haar aanraadde, omdat ze onzeker was en faalangst had.

opofferingen

Roxane traint twee keer per dag en dan komt er nog een conditie-, stabilisatie- en krachttraining bij. “Studeren en judo is zwaar, maar werken en judo is niet mogelijk. Soms kan judo zo zwaar zijn dat ik met plezier naar de les ga: mijn hoofd leegmaken en even met iets anders bezig zijn.” Ze mist het studentenleven wel. “Is het dit allemaal wel waard, vraag ik me soms af als ik al mijn opofferingen bekijk. We hebben een heel lang seizoen en het is al even geleden dat ik ben uitgegaan. Ik heb ook tot het einde van mijn middelbaar in een jeugdbeweging gezeten, maar moest door het judo stoppen.”

cultuurshock

Roxane reist vaak voor haar sport. “In het buitenland zit ik hoofdzakelijk in sporthallen, maar af en toe probeer ik wel iets mee te pikken van de omgeving. Tijdens ons trainingskamp in Japan pikken we er ook enkele dagen uit om op tocht te gaan.” Ze zit vaak in Oostbloklanden, waar ze soms met een cultuurshock geconfronteerd wordt. “Je leest soms wel eens over armoede en andere levenswijzen, maar door zo veel te reizen kan je er daadwerkelijk niet omheen.”

“” **Soms kan judo zo zwaar zijn dat ik met plezier naar de les ga**

de top

Enkele jaren geleden werd de tussencategorie ‘-23’ ingevoerd, vanwege de te grote stap van jeugd naar senioren. “In de seniorenklasse zijn de judoka’s fysiek sterker, maar vooral de ervaring geeft de doorslag. De ‘-23’ is dus een goede tussenstap.” Rond hun vijfentwintigste zijn de meeste judoka’s op hun top. Binnen drie jaar bereikt de Berchemse die leeftijd. “Ik ga er alles aan doen om in 2016 naar de Olympische Spelen in Rio te kunnen. Wat daarna volgt, weet ik nog niet.” ■

het marktsegment

Tekst: Nelke Verhoeven ■ Beeld: Senne Claes

crowdfunding

Startende ondernemers met onvoldoende kapitaal zijn schering en inslag. Waar moeten ze geld zoeken en wat zijn de voorwaarden? Een van de opkomende financieringsmogelijkheden, *crowdfunding*, wordt hier voor jullie uitgelegd. Iedere maand gaan we met Capitant, de studentenvereniging die studenten inleidt tot en begeleidt naar de financiële markten, economische en financiële onderwerpen aan bod laten komen. Ook dit jaar gidst 'Het Marktsegment' je door het beursnieuws heen, zonder vast te lopen op de moeilijke en ingewikkelde concepten. Wij leggen ze hier uit in mensentaal.

In de vorige editie van *dwers* hebben we het onder andere gehad over Basel III dat na de kredietcrisis van 2007 in het leven werd geroepen, om voorgaande of komende potentiële liquiditeitsproblemen van financiële instellingen te verhelpen en voorkomen. Waar een onderneming nood aan heeft zijn liquide middelen, onmiddellijk beschikbaar kapitaal of een deel van de vlottende activa. Zeker een startende onderneming. Maar hoe kom je aan voldoende liquide middelen? Iedereen zal er mogelijk wel eens van wakker liggen in de toekomst. Hier volgt misschien wel dé oplossing. In de Verenigde Staten is het alvast de nieuwe financieringsbron bij uitstek.

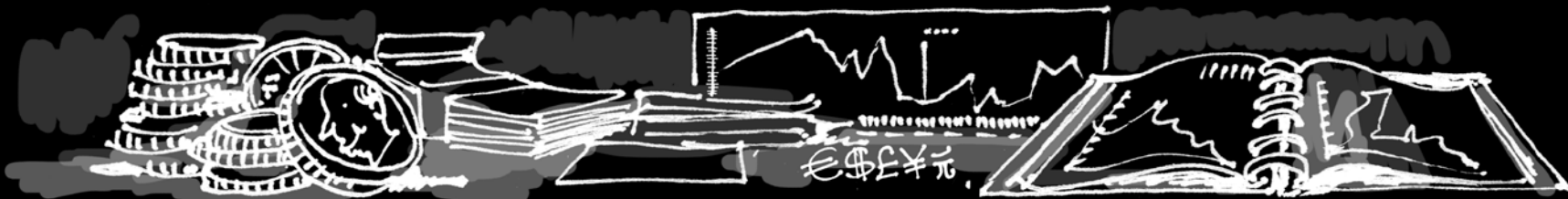

In verscheidene landen krijgt crowdfunding verschillende invullingen

Crowdfunding is een alternatieve manier om een -meestal nieuw- project te financieren. Het verloopt zonder financiële tussenpersoon, wat wil zeggen dat het voor direct contact zorgt tussen ondernemer en investeerder. Investerings in nieuwe projecten zijn niet risicoloos, maar deze innovaties zijn echter wel broodnodig om onze economie verder te laten groeien. Iedereen krijgt de kans om in het desbetreffende project te investeren. Het gaat hier om particulieren – *the crowd* – die een klein bedrag aanbieden in plaats van enkele grootinvesteerders die een groot bedrag neerleggen.

Zoals eerder vermeld, hebben startende ondernemers voldoende kapitaal nodig om hun projecten te financieren. Voor deze financiering dienen ondernemers zich te beroepen op een financiële instelling. Ze doen een kredietaanvraag en verkrijgen startkapitaal voor hun project. Helaas is dit tegenwoordig niet meer zo eenvoudig. Na de kredietcrisis zijn de liquiditeitseisen voor banken aangescherpt in het Basel III-akkoord. Het probleem bij startende ondernemers is dat ze meestal geen onderpand hebben dat als zekerheid kan dienen bij de bank, met als gevolg dat ze minder gemakkelijk een lening kunnen verkrijgen. De reeds vernoemde liquiditeitseisen voor de banken (cfr. Basel III) zullen de groei van *crowdfunding* dus enkel maar verstevigen.

Is dit echt interessant voor beide partijen? Voor de ondernemer biedt het alleszins opportuniteiten. Niet alleen moet men geen bankfinanciering meer aangaan, maar daarbovenop is men ook onafhankelijk van grote investeerders. Het is een pluspunt dat er een directe reactie is op het nieuwe project. De mensen die zich in het project interesseren zijn echter particulieren, en het zijn juist deze mensen die het doelpubliek vertegenwoor-

digen. Op deze manier weet de investeerder meteen of zijn project in de smaak valt.

alternatief voor beleggen?

Gezien de relatie tussen de rente en inflatie, haal je tegenwoordig weinig voordeel uit sparen (lees dwars 82). Een van de andere opties is beleggen, maar dat is natuurlijk niet voor iedereen weggelegd. Er is te veel ruimte voor risico en Jan met de pet weet niet genoeg over beursgenoteerde bedrijven. Men weet amper wat hun activiteiten en doelstellingen zijn. Laat staan dat men weet of de prijs van het aandeel gerechtvaardigd is en wat de koers zal zijn. Bij *crowdfunding* wordt er op voorhand duidelijk gecommuniceerd met het grote publiek. Via internet en sociale media bereikt men de meeste investeerders. Natuurlijk gaat het meestal om starters, waardoor er nog steeds sprake is van risico. Dit risico kan op verschillende manieren vergoed worden. Ten eerste kan men beloond worden in natura, indien men geen oren heeft naar een renderende investering. Ten tweede kan er een belofte zijn tot terugbetaling plus een overeengekomen interest. De laatste optie houdt in dat er een mogelijkheid is om te investeren zonder terugbetaling, in ruil voor een winstdeling.

crowdfunding in de praktijk

Het eerste algemene *crowdfunding*-platform My First Company is ontstaan in 2012. Het biedt online een waaier aan projecten aan waarin je kan investeren. Natuurlijk moet je aan een bepaald minimumbedrag komen om te kunnen investeren, maar dit kan zelfs

al voor 50 euro. Nederlandse voorbeelden zijn Cofun of My Micro Invest. Deze laatste heeft onlangs nog het nieuws gehaald met een van hun voorgestelde investeringen, namelijk NewsMonkey. Als je een kijkje neemt op hun site kan je de details van vele verschillende projecten terugvinden zoals de financieringsdoelstelling, het aantal resterende dagen, het aangeboden belangenpercentage, het minimale investeringsbedrag, enzovoort.

verschillen

In verscheidene landen krijgt *crowdfunding* verschillende invullingen. In de Verenigde Staten zijn de meeste *crowdfunding*-platformen bedoeld om creatieve of filantropische doeleinden een kans te bieden. In Europa is het eerder gericht op startende ondernemers met een innovatief idee die geen of weinig startkapitaal hebben. Niet alleen is het doel verschillend, maar ook de wijze van investering. In de Verenigde Staten bestaat *crowdfunding* bijna alleen uit donaties en sponsoring, waardoor het bijna ondenkbaar is om winst te maken op een investering.

Heb je het gevoel dat de financiële markten nog steeds geheimen voor je hebben? Lees dan zeker de komende edities van 'Het Marktsegment' in *dwars* en neem ook zeker een kijkje op onze website www.capitant.be ■

liefde en andere ongemakken

Tekst: Julie Colpaert, Carolina Rowicki & Judith Buysse

Beeld: Anouk Buelens-Terryn

boekenbeurs 2013

Themadag 'Liefde en andere ongemakken' vormde hét excuus voor een bezoek van *dwars* aan de boekenbeurs. Gelokt door de aannemelijke titel van deze themadag, trotseerden wij gewapend met pen en papier de mensenmassa voor een snuffje literaire liefde, hopelijk gekruid met zo min mogelijk ongemakken.

liefde...

Jan van der Noot, zestiende-eeuws dichter, wist het al: "En is't de liefde niet, wat is't dan dat mij kwelt." Dat de liefde kwellen kan, dat staat vast. Maar als je de boekjes mag geloven, word je in je leven bovendien slechts zesmaal écht verliefd. dwars bevroeg voor u evenveel auteurs over hun liefdes voor, en kwellingen over het boek.

nummer 1: Mark Tijsmans

Zowel lezen als schrijven heb ik al heel m'n leven met veel liefde gedaan. Maar het eerste boek dat me werkelijk van mijn sokken blies was er eentje van Jan Terlouw, de enige voor wie ik in de rij heb gestaan om een handtekening te verzamelen als klein ukkie. Zo'n fan was ik! Vandaag de dag evolueert mijn voorliefde voor een bepaald boek wekelijks: zo ligt er momenteel het verzameld werk van Bart Moeyaert op mijn nachtkastje. Aan boeken bedriegen doe ik niet, wel heb ik soms het gevoel dat ik het leven bedrieg door helemaal op te gaan in de wereld die het boek voor mij creëert. Maar dat vind ik net heerlijk, soms zelfs een beetje té. Wanneer het verhaal eindigt en ik de boekenwereld moet verlaten, heb ik altijd een beetje liefdesverdriet.

nummer 2: Diane Broeckhoven

Al was het niet direct Literatuur met de grote L, ik las direct graag én veel! Op school mocht ik enkel Hollandse meisjesboeken lezen. Ik genoot van deze boekjes, maar mijn eerste grote literaire liefde is Jan Wolkers met 'Turks Fruit'. Dit niet alleen omdat het iets heel stiekems had – het stond vol seks en vieze manieren – maar ook omdat het heel erg mooi geschreven was. Ik ken nu nog hele zinnen uit m'n hoofd.

Ik heb nog nooit een boek bedrogen, maar ik kan er me wel iets bij voorstellen. Zo kocht ik onlangs 'Fifty Shades of Grey' voor m'n schoondochter. Toen ik de boekenbediende verzekerde dat het boek niet voor mij was, vertelde deze me lachend dat alle kopers dat steevast ten stelligste beweerden. Een personage waar ik echt mijn hart aan verloren heb is meneer Jules, het hoofdpersonage uit mijn eerste boek. Hij is toch wel de man van mijn leven, omdat hij voor mij iets gedaan heeft wat geen enkele man hem nadeed: hij heeft me een keuken cadeau gedaan (*lacht*).

**Met sommige boeken bedrieg ik het leven, dat is
Literatuur**

nummer 3: Sjoerd Kuiper

Het eerste boek dat écht onder mijn huid kroop was 'Peter' van Anne Holm. Ik had als dertienjarige volledig het gevoel dat het voor mij geschreven was. Telkens als ik het boek las had ik het magische gevoel dat ik meegenomen werd in die wonderbaarlijke wereld.

Ik heb Anne Holm zelfs een fanbrief geschreven én antwoord gehad. Vandaag de dag ben ik niet alleen trouw gebleven aan mijn oude literaire liefdes zoals Gerard Reve en Willem Elsschot, maar heb ik me ook laten verleiden door de taalkunst van Dimitri Verhulst. Ik word halsoverkop verliefd op een boek, of helemaal niet. Meestal al na de eerste twee zinnen! Zo moet ik de eerste alinea van 'De Helaasheid der Dingen' echt goed gevonden hebben, want ik wilde het boek onmiddellijk verder lezen. Ik geef toe dat wanneer ik op vakantie een vlotte detective lees, het soms voelt alsof ik de echte Literatuur bedrieg. Misschien neem ik even vakantie van de Literatuur?

Overspel is, volgens mij, het laatste westerse taboe: iedereen doet het, maar niemand zegt het

Verder heeft het schrijven me in de liefde verder geholpen. Toen ik achttien was had een meisje van school een verhaal van me uit een plaatselijk krantje geknipt en bijgehouden. Dat was zo bijzonder dat ik meteen met haar getrouwd ben. Nu, dat meisje is vandaag de dag niet alleen mijn grootste fan maar ook nog steeds 'mijn meisje' (*lacht*).

nummer 4 : Luc Deflo

Het staat vast dat Literatuur absoluut niet mijn eerste grote liefde was. *La dolce vita* was het enige dat me interesseerde toen ik jong was, aan verplichtingen had ik bij voorbaat lak. Ik ben pas veel later begonnen met schrijven als uitlaatklep en vorm van expressie, om mezelf en mijn creativiteit te kunnen uitdrukken.

Hoewel ik niet zo een dweper met namen ben, moet mijn eerste grote literaire liefde toch wel Charles Bukowski zijn geweest. Hij is nog altijd mijn idool. Met een enkel woord op de juiste plaats wekt hij een heel scala aan emoties op. Dat is rauw talent – mij kost het minstens een hele alinea. Liefde is een dankbaar onderwerp om over te schrijven, omdat de liefde het meest waardevol is in het leven. Daarom gebruik ik vaak liefde en overspel als thema's voor mijn boeken. Overspel is, volgens mij, het laatste westerse taboe: iedereen doet het, maar niemand zegt het. Het is fascinerend om daar de grenzen van te verkennen. Ik zou nooit mijn mening willen doordrukken of het gevoel willen hebben dat mijn werk moraliserend is. Ik laat het aan de lezer om zelf een mening te vormen. Ik

bedenk graag dat ik dan misschien zelf geen harten veroverd heb met mijn schrijversbestaan, maar dat mijn boeken mijn lezers elke keer opnieuw verleiden.

nummer 5: Eva De Roovere

Mijn liefde voor het schrijven ontstond vanaf de eerste krabbel: vanaf het moment dat ik leerde schrijven, schreef ik gedichten en liedjes. Mijn allereerste gedichtje ging over de maan en wat daar achter zat. Het grappige is dat ik vandaag de dag nog steeds teksten schrijf met 'iets erachter'. Je moet beter luisteren om een tweede, diepere laag met meerdere betekenissen te ontdekken. Mijn eerste grote literaire liefde was 'Kruistocht in Spijkerbroek' van Thea Beckman. Ik verslond werkelijk boek na boek toen ik jong was. Mijn moeder was bibliothecaris, dus we zaten gelukkig dicht bij de bron (*lacht*). Vandaag de dag merk ik dat ik mijn hart steeds meer aan poëzie verlies. Gedichten zijn namelijk erg vergelijkbaar met liedjesteksten: in beide moet je erg beknopt een bepaalde emotie kunnen weergeven. Wat ik erg apprecieer in een verhaal is wanneer een auteur in staat is om een personage te creëren dat haaks op diens eigen persoonlijkheid staat. Zo had ik een haat-liefdeverhouding met het hoofdpersonage uit 'De Nazi en de Kapper' van Edgar Hilsenrath, een SS'er die zich voordoeft als Jood en zelfs in Israël gaat wonen. Het is een personage waar ik van kots, maar me ook hard tot aangetrokken voel.

nummer 6: Lieve Blancquaert

Hoewel ik zowel voor Literatuur als fotografie veel liefde voel, was het bij fotografie liefde op het eerste gezicht. Het eerste boek waar ik een grote liefde voor koesterde, kan ik mij niet eens herinneren. Na mijn turbulente jeugd zonder Literatuur, leer ik nu gelukkig dankzij mijn kinderen jeugdboeken van schrijvers zoals Roald Dahl kennen. Het boek waar ik laatst mijn hart aan verloren heb en dat nog steeds in mijn hoofd rondspookt, is 'Mr Gwyn' van Alessandro Baricco.

Als puber werd ik compleet gefrasseerd door de beelden van de Holocaust. Ik lag wakker van de diepe indrukken die deze op me achterlieten en mijn liefde voor fotografie was geboren. Ik realiseerde me dat beelden een impact kunnen hebben op het leven en ik wist: dat wil ik ook kunnen. De vele gezichten van de liefde kun je onmogelijk eenzijdig op beeld vastleggen. De foto die ik heb getrokken van Carl Ridders bijvoorbeeld, op het einde van zijn leven, wekt veel liefde bij me op. Het enige wat hij nog kon doen was ➤

mensen hem graag laten zien en liefde geven. Op die momenten heeft men niets meer te verliezen. Ik heb geleerd dat je niet bang mag zijn voor de liefde, maar ook niet voor de dood.

...andere ongemakken

De algemene indruk van de boekenbeurs zélf is van een andere orde. Uit een enquête van Boek.be vorig jaar blijkt dat 17 procent kookte van de warmte en dat 8 procent niet te spreken was over de catering. Ook uitgevers Steven Borgerhoff en Kristof Lamberigts deelden die mening op Radio 1 en in De Standaard: "De boekenbeurs is in de vorige eeuw blijven hangen. Bovendien smaken de broodjes naar karton." Daar kan onze redactie zich bij aansluiten. Qua naamsbekendheid en omvang is de beurs voldoende gegroeid, op vlak van inhoudelijke invulling liggen er echter nog vele mogelijkheden.

Zo zou u zich als bezoeker kunnen afvragen waarom u 9 euro voor een ticket betaalt en in ruil daarvoor – als boekenliefhebber – geen enkele korting mag verwachten. Een hele hal vol met boeken, aangeboden door concurrerende winkelketens of uitgeverijen aan de

reguliere prijs. U gaat als intelligent wezen op zoek met de vraag: waarom is dit zo'n populaire beurs en waarom moet mijn eigen beurs er voor geleegd worden? U struint in de warme hal, door de mensenmassa, langs de signerende 'schrijvers', maar vindt weinig literair talent van uw gading. Vermoeid, verward en al met een lichte teleurstelling, sleept u zichzelf de trappen op naar de gekleurde zalen, alwaar soms een boeiende

Is deze beurs het waardig, mijn eigen beurs te legen?

lezing aan de gang is. U bent als bezoeker na een goede twee uur uitgeput van het zoeken naar een interessante literaire discussie, naar een bijzondere boekencollectie die u niet in een doorsnee winkelstraat kunt vinden, naar buitenlandse schrijvers, naar wat onderhoudend entertainment. U vertrekt teleurgesteld huiswaarts na dit commerciële boekenfestijn zonder bijbehorende *goodiebag* die met u mee naar huis mocht. Wij hopen op verbetering. ■

na Rik vraagt ook Alain om minder betutteld te worden

Contraire

Antwerpen inspireert
Beeld: Hannes Boogaerts

Bird on the Wire speelt op Espectro